

Notat

Baggrundsmateriale til Borgerrepræsentationen vedr. medlemsforslag om varmepuljen stillet af Socialdemokratiet og SF til behandling i BR 3. november 2022

2. november 2022

Sagsnummer
2022-0345424

Dokumentnummer
2022-0345424-1

Socialdemokratiet og SF har stillet et medlemsforslag, der skal behandles i Borgerrepræsentationen (BR) den 3. november 2022.

Forslagsstillerne foreslår, at "BR pålægger Socialforvaltningen (SOF) at sende en ansøgning til regeringens pulje til el- og varmehjælp til udsatte borgere."

1. Baggrund og historik

Regeringen oprettede i starten af 2022 en pulje på 100 mio. kr. Puljen dækker regninger, som borgerne har haft i perioden 1. oktober 2021 - 30. april 2022. I forslaget til finansloven for 2023 er der afsat yderligere 100 mio. kr. til puljen mhp. at dække udgifter for fyringssæsonen 2022/23.

Formålet med puljen var at yde tilskud til kommuner til dækning af kommunale udgifter til hjælp til enkeltudgifter og personligt tillæg til ekstraordinært høje varme- og elregninger.

Da puljen blev udmeldt, var det forudsat, at borgerne - som hidtil - skulle ansøge og dokumentere faktisk afholdte udgifter til varme og el efter gældende praksis. Der blev således ikke ændret i tildelingskriterierne.

Udmeldingen om, at der ikke var ændret i tildelingskriterierne, skabte uklarhed i SOF om, hvorvidt der med puljen var skabt mulighed for i højere grad at tildele borgerne støtte til de stigende elpriser, end der var, før staten udmeldte den nye pulje.

Ansøgningsfristen til puljen er siden udmeldingen blevet forlænget to gange på grund af manglende ansøgninger. Ifølge medieomtale har 22 ud af landets 98 kommuner ansøgt puljen. Det samlede ansøgte beløb er 1,1 mio., svarende til godt en procent af puljen. Det svarer i gennemsnit til 50.000 kr. pr. ansøgerkommune. Dette omfatter udgifter til revision af ansøgningerne, der også kan dækkes af puljen.

Den begrænsede søgning til puljen understøtter et billede af, at langt de fleste kommuner - ligesom Københavns Kommune - ikke har fundet det muligt at hjælpe trængte borgere med at få tilskud til betaling af ekstraordinære energiregninger via puljen, fordi kriterierne for tildeling er uændrede.

Den senest udmeldte frist er den 19. december 2022, kl. 12. Det fortsat kun energiudgifter fra fyringssæsonen 1. oktober 2021 - 30. april 2022, der kan søges dækket via puljen.

SOF har ad flere omgange (25. januar og 3. juni 2022) rejst problemstillingen over for Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutring (STAR), som administrerer energipuljen. Dette har ikke medført, at regelsættet er blevet ændret.

SOF har derudover - på opfordring fra STAR - i august 2022 rettet henvendelse til Ankestyrelsen, som koordinerer praksis og afgør klager på det sociale område, for at få vurderet forvaltningens praksis. Ankestyrelse afviste dog at vurdere forvaltningens praksis på forhånd.

SOF har rejst problemstillingen overfor KL og i den forbindelse oplyst, at SOF vil kontakte Beskæftigelsesministeriet for at få en afklaring.

SOF har den 6. oktober 2022 rettet henvendelse til Beskæftigelsesministeriet for at sikre, at forvaltningens tildelingspraksis ikke er unødigt restriktiv ift. Beskæftigelsesministeriets opfattelse af gældende ret, og for at få Beskæftigelsesministeriets vurdering af, om der er behov for at justere tildelingspraksis.

SOF afventer svar fra Beskæftigelsesministeriet.

Socialforvaltningen har oplevet en stigning i ansøgninger om økonomisk hjælp til enkeltudgifter så som el, varme m.v. Stigningen har dog ikke medført ikke stigende tildelingsprocent, fordi sagsbehandlingen fortsat skete - og sker - efter de uændrede statslige regler.

Til illustration har SOF i september 2022 modtaget 125 ansøgninger om hjælp til energiudgifter, hvoraf 5 er imødekommet. Til sammenligning var der 30 ansøgninger i samme måned sidste år, og 68 i alt i 3. kvartal 2021. 6 ansøgninger blev imødekommet i 3. kvartal 2021.

2. Særlige opmærksomhedspunkter

- Kommunerne har fortsat vanskeligt ved at udmønte puljen, fordi det fortsat er de gældende kriterier, der skal benyttes ved vurderingen af, om borgerne er berettigede til hjælp. Der er pt udmøntet ca. 1,1 mio. kr. ud af puljens 100 mio. kr. på baggrund af ansøgninger fra 22 kommuner.
- STAR har forlænget ansøgningsfristen af to omgange, fordi der er kommet for få ansøgninger til puljen. Ansøgningsfristen til energipuljen er nu den 19. december 2022, kl. 12.

STAR har samtidigt meldt ud, at borgerne fortsat skal ansøge og dokumentere faktisk afholdte udgifter til varme og el efter gældende praksis. Tildelingskriterierne er uændrede.

STAR meddeler endvidere, at de er i dialog med Ankestyrelsen om nærmere afklaring af retsstillingen på området, og vil udsende en orienteringsskrivelse til kommunerne herom, så snart retsstillingen er afklaret. Forvaltningen afventer orienteringsskrivelsen fra STAR.

- SOF afventer, om varmpuljen forlænges til at omfatte igangværende fyringssæson og ikke kun til 30. april 2022, som oprindeligt udmeldt. Opmærksomhed er også på, om puljen meldes ud på et ændret grundlag.

3. SOFs vurdering af medlemsforslaget fra Socialdemokraterne og SF

SOFs mulighed for økonomisk at hjælpe trængte borgere, som har ekstraordinære energiudgifter, er lovreguleret. SOF er således i sin tildelingspraksis bundet af de regler, idet det er disse, der gælder for udmøntning af varmpuljen.

Konkret betyder det, at SOF *kun* kan hjælpe borgere, som ikke selv kan betale udgifterne, heller ikke ved en afdragsordning. Desuden skal hjælpen have et forebyggende sigte, og derfor kan SOF ikke hjælpe, hvis borgeren har behov for *løbende* hjælp til betaling af sine udgifter.

SOF bevilger aktuelt hjælp til varme-, gas - og elregninger, når betingelserne herfor er opfyldt. Problemstillingen handler helt konkret om lovhjemlens rækkevidde - under hvilke omstændigheder det er muligt at bevilge hjælp efter bestemmelsen om enkeltydelser.

Den problemstilling har SOF ved henvendelser til STAR, Ankestyrelsen, KL og senest Beskæftigelsesministeriet gentagne gange forsøgt at få afklaret, for at være sikre på, at SOFs praksis er lovmedholdelig, og at trængte borgere får den hjælp, lovgivningen giver mulighed for. Forvaltningen har ingen interesse i at være unødigt restriktiv.

Ankestyrelsens praksis, dvs. afgørelser i konkrete sager såvel som principafgørelser, er central for fortolkningen af lovgivningen. Forvaltningen har fået medhold ved Ankestyrelsen (AST) i de sager, der er blevet påklaget. Indtil videre er det fem sager, hvori der er klaget til ankestyrelsen, og hvor forvaltningen har fået medhold. AST nævner i alle afgørelserne, at alle betingelser i aktivlovens regler om hjælp til enkeltudgifter skal være opfyldt for at man kan få hjælp efter bestemmelsen.

SOF er særlig opmærksom på problemstillingen i forhold til udsatte borgere. Forvaltningen har sammen med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) aftalt, at BIF har fokus på, at nogle udsatte borgere kan være berettiget til hjælp i form af særlig støtte til høje boligudgifter, herunder forbrugsafgifter, der er en løbende ydelse.

BIF vejleder disse borgere om muligheden for at søge om dækning af udgifter til kost i Socialforvaltningen, hvis de får vanskeligt ved at klare sig i en enkelt måned efter betalingen af forbrugsregninger. I Socialforvaltningen har sådanne ansøgninger høj prioritet og behandles som hastesager.

4. Medieomtale

Puljen, og udmøntningen af puljen, har været omtalt i pressen flere gange. Medieomtalen har både omhandlet den manglende udmøntning som følge af de stramme kriterier og senest varmpuljens dokumentations- og revisionskrav, der medfører, at en stor del af de ansøgte midler (15 pct.) går til revision.

Omtalen har bl.a. taget udgangspunkt i konkrete sager fra flere kommuner og ekspertudsagn, som har bekræftet, at der er tale om meget stramme regler.

I forbindelse med medieomtalen har beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard givet udtryk for forskellige synspunkter i forhold til kommunernes manglende ansøgninger til varmpuljen. I P4 København den 13. oktober 2022 udtalte ministeren tidligt på dagen, at han ikke fandt puljens tildelingskriterier for stramme, og at kommunerne skulle se at få sendt nogle ansøgninger. Siden har ministeren givet udtryk for, at han er villig til at se på, om der skal ændres på reglerne.

Kommunernes Landsforening har til DR den 14. oktober 2022 givet udtryk for, at de også mener, at der er behov for at lempe reglerne, hvis der skal flere penge ud til de udsatte borgere igennem varmpuljen.

Senest bragte DR den 29. oktober 2022 en artikel på baggrund af en aktindsigt i 21 kommunale afgørelser, hvor Ankestyrelsen har stadfæstet kommunale afgørelser om ikke at bevilge støtte til energiregninger. Fem afgørelserne er fra Københavns Kommune. Aktindsigten viser, at Ankestyrelsens praksis på området understøtter, at kriterierne for støtte efter lovgivningen er stramme.

Hele artiklen kan ses her: [Selvom din elregning er sendt til inkasso, og der snart bliver lukket for varmen, er det](#)

'uhyre vanskeligt' at få hjælp fra varmepulje |
Folketingsvalg 2022 | DR